

46 C 357/2020-98

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud ve Zlíně rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Pavlíčkem ve věci

žalobkyně:

[osobní údaje žalobkyně]

zastoupená advokátem

[údaje o zástupci]

proti

žalované:

[osobní údaje žalované]

o zaplacení 7 403,01 Kč s příslušenstvím

takto:

I. Žaloba, kterou se žalobkyně po žalované domáhala zaplacení částky 7 403,01 Kč s úrokem v kapitalizované výši 1 982,57 Kč, s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 7 403,01 Kč od 28. 12. 2017 do zaplacení a s náklady spojenými s uplatněním pohledávky ve výši 500 Kč, se zamítá.

II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 300 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Podle [§ 157 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb.](#), občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen, „[o. s. ř.](#)“), v rozsudku, proti němuž není odvolání přípustné, soud uvede pouze předmět řízení, závěr o skutkovém stavu a stručné právní posouzení věci.

2. Žalobou podanou dne 16. 9. 2020, ve znění doplnění ze dne 21. 1. 2021, se žalobkyně po žalované domáhala zaplacení částky 7 403,01 Kč s příslušenstvím. Žalobu odůvodnila tím, že právní předchůdkyně žalobkyně –

[právní osoba]

[příjmení]

[anonymizováno]

(dále jen „Společnost“), a žalovaná uzavřely prostřednictvím internetu dne 28. 1. 2017 smlouvu o revolvingovém úvěru (dále jen „Smlouva“), na jejímž základě poskytla Společnost žalované úvěrový limit do částky 35 000 Kč na dobu neurčitou, kdy žalovaná se zavázala splatit úvěr společně s úrokem ve výši 8,5 % měsíčně a poplatkem za čerpání úvěru ve výši 12,5 % z každé částky v měsíčních splátkách ve výši 12,5 % z nesplaceného úvěru společně s úrokem z úvěru a poplatkem za čerpání úvěru nebo ve výši 1 000 Kč, podle toho, která ze dvou částek je vyšší, do 30. dne v měsíci. Žalovaná čerpala celkově částku 10 000 Kč, přičemž nesplacená výše jistiny úvěru činí 7 403,01 Kč. Na základě smlouvy o postoupení pohledávek ze dne 18. 12. 2019 byla pohledávka za žalovanou postoupena na

[právní osoba]

, která dále na základě smlouvy o postoupení pohledávek ze dne 19. 12. 2019 postoupila pohledávku za žalovanou na žalobkyni. Žalovaná částka představuje dlužnou jistinu úvěru. Na příslušenství žalobkyně požaduje úrok v kapitalizované výši 1 982,57 Kč, úrok z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 7 403,01 Kč od 28. 12. 2017 do zaplacení a náklady spojené s uplatněním pohledávky ve výši 500 Kč.

3. Žalovaná ve vyjádření uvedla, že s uplatněným nárokem nesouhlasí, neboť částka je nepřiměřená včetně nepřiměřené výše náhrady nákladů řízení.

4. Za splnění podmínek uvedených v [§ 115a o. s. ř.](#), za použití [§ 101 odst. 4 o. s. ř.](#) soud věc projednal a rozhodl bez nařízení jednání ve věci samé.

Zjištěný skutkový stav

5. Na základě provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že dne 30. 1. 2017 uzavřely Společnost a žalovaná prostřednictvím internetu Smlouvu, na jejímž základě byla žalovaná oprávněna čerpat neúčelový, bezhotovostní úvěr do úvěrového limitu ve výši 35 000 Kč (čl. II.2) a naopak se zavázala hradit Společnosti úrok ve výši 8,5 % měsíčně (RPSN 264,42 %) a poplatek za čerpání úvěru ve výši 12,5 % z každé čerpané částky úvěru (čl. IV.), a to v pravidelných měsíčních splátkách ve výši 12,5 % nesplaceného úvěru společně s úrokem z úvěru a poplatkem za čerpání úvěru, anebo ve výši 1 000 Kč podle toho, která částka je vyšší (čl. V.). Ačkoliv předložená smlouva nebyla sice ani z jedné ze stran podepsána, dovodil soud v tomto konkrétním případě souhlas obou smluvních stran se Smlouvou a jednání v souladu s ní z dalších k důkazu provedených listin, konkrétně z potvrzení o odeslání jistiny úvěru, sdělení Banky žalované a jí předloženého výpisu z účtu žalované za období 1–2/ 2017, jakož i z výpisů účtu vystavené Společností.

6. Na výzvu soudu v usnesení ze dne 8. 12. 2020, č. j. 46 C 357/2020-69, mj. jakým způsobem Společnost před uzavřením smlouvy ověřovala úvěruschopnost žalované, žalobkyně reagovala, že bohužel nedisponuje doklady k ověření úvěruschopnosti žalované, než těmi, které byly soudu doposud předloženy. Jelikož ve skutečnosti žalobkyně k ověření úvěruschopnosti žalované nepředložila žádnou listinu, dospěl soud ke skutkovému závěru, že Společnost úvěruschopnost žalované nezkoumala.

7.

[právní osoba]

poskytla z účtu Společnosti na účet žalované dne 30. 1. 2017 částku 8 000 Kč a dne 31. 1. 2017 částku 2 000 Kč, tj. celkem částku 10 000 Kč (viz potvrzení o provedené platbě na č. I. 30, sdělení ČSOB ze dne 11. 12. 2020, výpis z účtu 1–2/ 2017).

8. Z výpisu účtu na č. I. 32 se podává, že žalovaná čerpala celkově 10 000 Kč, poplatek za výběr celkově činil 1 250 Kč, celková dlužná částka činí 11 250 Kč, přičemž splátka k úhradě do 27. 2. 2017 činí 1 406,25 Kč (viz výpis z účtu na č. I. 32). Z výpisu účtu na č. I. 33 se podává, že částka za minulé období byla řádně uhrazena, zůstatek po poslední platbě činí 10 320,39 Kč, úroky za období čerpání činí 509,94 Kč, celková dlužná částka činí 10 830,33 Kč, přičemž splátka k úhradě do 27. 3.

2017 činí 1 353,79 Kč (viz výpis z účtu na č. I. 33). Z výpisu účtu na č. I. 34 se podává, že částka za minulé období byla řádně uhrazena, zůstatek po poslední platbě činí 9 731,51 Kč, úroky za období čerpání činí 606,54 Kč, celková dlužná částka činí 10 338,05 Kč, přičemž splátka k úhradě do 27. 4. 2017 činí 1 292,26 Kč (viz výpis z účtu na č. I. 34). Z výpisu účtu na č. I. 35 se podává, že částka za minulé období nebyla uhrazena, zůstatek po poslední platbě činí 9 731,51 Kč, pokuta za prodlení činí 250 Kč, úroky za období čerpání činí 1 433,64 Kč, celková dlužná částka činí 11 415,15 Kč, dlužná částka z minula činí 1 292,26 Kč, aktuální povinná měsíční splátka činí 1 426,89 Kč, celková částka k úhradě do 27. 5. 2017 činí 2 719,15 Kč (viz výpis z účtu na č. I. 35). Z výpisu účtu na č. I. 36 se podává, že částka za minulé období nebyla uhrazena, zůstatek po poslední platbě činí 9 731,51 Kč, pokuta za prodlení činí 500 Kč, úroky za období čerpání činí 2 288,31 Kč, celková dlužná částka činí 12 519,82 Kč, dlužná částka z minula činí 2 719,15 Kč, aktuální povinná měsíční splátka činí 1 564,98 Kč, celková částka k úhradě do 27. 6. 2017 činí 4 284,13 Kč (viz výpis z účtu na č. I. 36). Z výpisu účtu na č. I. 37 se podává, že částka za minulé období nebyla zcela uhrazena, zůstatek po poslední platbě činí 9 662,82 Kč, pokuta za prodlení činí 250 Kč, úroky za období čerpání činí 957,95 Kč, celková dlužná částka činí 10 870,77 Kč, dlužná částka z minula činí 1 564,98 Kč, aktuální povinná měsíční splátka činí 1 358,85 Kč, celková částka k úhradě do 27. 7. 2017 činí 2 923,83 Kč (viz výpis z účtu na č. I. 37). Z výpisu účtu na č. I. 38 se podává, že částka za minulé období nebyla zcela uhrazena, zůstatek po poslední platbě činí 9 059,46 Kč, pokuta za prodlení činí 250 Kč, úroky za období čerpání činí 1 026,80 Kč, celková dlužná částka činí 10 336,26 Kč, dlužná částka z minula činí 1 358,85 Kč, aktuální povinná měsíční splátka činí 1 292,03 Kč, celková částka k úhradě do 27. 8. 2017 činí 2 650,88 Kč (viz výpis z účtu na č. I. 38). Z výpisu účtu na č. I. 39 se podává, že částka za minulé období byla řádně uhrazena, zůstatek po poslední platbě činí 7 403,01 Kč, úroky za období čerpání činí 880,74 Kč, celková dlužná částka činí 8 283,75 Kč, přičemž splátka k úhradě do 27. 9. 2017 činí 1 035,47 Kč (viz výpis z účtu na č. I. 39). Z výpisu účtu na č. I. 40 se podává, že částka za minulé období nebyla uhrazena, zůstatek po poslední platbě činí 7 403,01 Kč, pokuta za prodlení činí 250 Kč, úroky za období čerpání činí 1 509,84 Kč, celková dlužná částka činí 9 162,85 Kč, dlužná částka z minula činí 1 035,47 Kč, aktuální povinná měsíční splátka činí 1 145,36 Kč, celková částka k úhradě do 27. 10. 2017 činí 2 180,83 Kč (viz výpis z účtu na č. I. 40). Z výpisu účtu na č. I. 41 se podává, že částka za minulé období nebyla zcela uhrazena, zůstatek po poslední platbě činí 7 959,62 Kč, pokuta za prodlení činí 250 Kč, úroky za období čerpání činí 817,83 Kč, celková dlužná částka činí 9 027,45 Kč, dlužná částka z minula činí 1 145,36 Kč, aktuální povinná měsíční splátka činí 1 128,43 Kč, celková částka k úhradě do 27. 11. 2017 činí 2 273,79 Kč (viz výpis z účtu na č. I. 41). Z výpisu účtu na č. I. 42 se podává, že částka za minulé období nebyla uhrazena, zůstatek po poslední platbě činí 7 959,62 Kč, pokuta za prodlení činí 500 Kč, úroky za období čerpání činí 1 446,93 Kč, celková dlužná částka činí 9 906,55 Kč, dlužná částka z minula činí 2 273,79 Kč, aktuální povinná měsíční splátka činí 1 238,32 Kč, celková částka k úhradě do 27. 12. 2017 činí 3 512,11 Kč (viz výpis z účtu na č. I. 42). Z uvedených výpisů je tedy patrné, že žalovaná na dluh plnila celkově částku 10 730,52 Kč.

9. Smlouvou o postoupení pohledávek ze dne 18. 12. 2019 postoupila Společnost coby postupitel

[právnícká osoba]

coby postupníkovi pohledávky uvedené v příloze č. 1 této smlouvy, v níž byla uvedena pohledávka Společnosti za žalovanou v celkové výši 9 885,58 Kč, z toho neuhrazená jistina 7 403,01 Kč, úroky ve výši 1 982,57 Kč a poplatky ve výši 500 Kč (viz smlouva o postoupení pohledávek ze dne 18. 12. 2019 vč. přílohy č. 1). Smlouvou o postoupení pohledávek ze dne 19. 12. 2019 postoupila

[právnícká osoba]

coby postupitel žalobkyni coby postupníkovi pohledávky uvedené v příloze č. 1 této smlouvy, v níž byla uvedena pohledávka Společnosti za žalovanou v celkové výši 9 885,58 Kč, (viz smlouva o postoupení pohledávek ze dne 19. 12. 2019 vč. přílohy č. 1). Dopisem ze dne 27. 5. 2020 vyzval zástupce žalobkyně žalovanou k úhradě dlužné částky 11 345,64 Kč s příslušenstvím do 3 dnů s upozorněním na soudní vymáhání pohledávky (viz výzva k úhradě dluhu, podací lístek). Žalovaná ničeho neuhradila (viz nezpochybněné tvrzení žalobkyně, kdy splnění dluhu prokazuje dlužník).

Právní posouzení věci

10. Podle [§ 2395 zákona č. 89/2012 Sb.](#), občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen, „[o. z.](#)“), smlouvou o úvěru se *úvěrující* zavazuje, že *úvěrovanému* poskytne na jeho požádání

a v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a úvěrováný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.

11. Podle [§ 1879 o. z.](#) věřitel může celou pohledávku nebo její část postoupit smlouvou jako postupitel i bez souhlasu dlužníka jiné osobě (postupníkovi).

12. Podle [§ 1880 odst. 1 o. z.](#) postoupením pohledávky nabývá postupník také její příslušenství a práva s pohledávkou spojená, včetně jejího zajištění.

13. Podle [§ 86 zákona č. 257/2016 Sb.](#), o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů, poskytovatel před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru **posoudí úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů.** Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet (odst. 1).

14. Podle [§ 87 odst. 1 zákona č. 257/2016 Sb.](#) **poskytne-li poskytovatel spotřebiteli spotřebitelský úvěr v rozporu s § 86 odst. 1 větou druhou, je smlouva neplatná.** Spotřebitel může uplatnit námitku neplatnosti **v tříleté promlčecí lhůtě běžící ode dne uzavření smlouvy.** Spotřebitel je **povinen vrátit poskytnutou jistinu** spotřebitelského úvěru v době přiměřené jeho možností.

15. Nejprve se soud zabýval aktivní legitimací žalobkyně. Pohledávku za žalovanou ze Smlouvy postoupila Společnost na

[právnícká osoba]

na základě smlouvy o postoupení pohledávek ze dne 18. 12. 2019 uzavřené mezi Společností jako postupitelem a

[právnícká osoba]

jako postupníkem ve smyslu [§ 1879 a násl. o. z.](#) Postoupení bylo soudem doloženo smlouvou a seznamem pohledávek. Pohledávku za žalovanou ze Smlouvy postoupila dále

[právnícká osoba]

na žalobkyni na základě smlouvy o postoupení pohledávek ze dne 19. 12. 2019 uzavřené mezi

[právnícká osoba]

jako postupitelem a žalobkyní jako postupníkem ve smyslu [§ 1879 a násl. o. z.](#) Postoupení bylo soudem doloženo smlouvou a seznamem pohledávek. Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 19. 10. 2011, sp. zn. [31 Cdo 678/2009](#) (uveřejněném pod č. [27/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek](#), rozh. obč.), nemá na platnost postoupení pohledávky z bezdůvodného obohacení vliv, že byla v postoupné smlouvě kvalifikována jako pohledávka vyplývající ze smlouvy. V důsledku toho je žalobkyně aktivně věcně legitimována k uplatnění nároků v daném řízení.

16. Společnost jako věřitel, resp. podnikatel ([§ 420 a násl. o. z.](#)), a žalovaná jako dlužník, resp. spotřebitel ([§ 419 o. z.](#)), **uzavřely prostřednictvím elektronických komunikací dne 30. 1. 2017 smlouvu o úvěru podle § 2395 a násl. o. z.**, na jejímž základě byla žalovaná oprávněna opakovaně čerpat úvěr až do výše 35 000 Kč a naopak byla povinna jistinu úvěru splatit spolu s úrokem ve výši 8,5 % měsíčně (RPSN 264,42 %) a poplatkem za čerpání úvěru ve výši 12,5 % z každé čerpané částky úvěru v pravidelných měsíčních splátkách ve výši 12,5 % nesplaceného úvěru společně s úrokem z úvěru a poplatkem za čerpání úvěru, anebo ve výši 1 000 Kč podle toho, která částka je vyšší.

17. Ačkoliv lze shledat smluvní konsensus obou smluvních stran být Smlouvou vázány, má soud za to, že Smlouva **je neplatným právním jednáním** podle [§ 87 odst. 1 zákona č. 257/2016 Sb.](#), neboť **Společnost řádným způsobem neposoudila úvěruschopnost žalované,** jak vyžaduje [§ 86 odst. 1 zákona č. 257/2016 Sb.](#) Žalobkyně na výzvu soudu v usnesení ze dne 8. 12. 2020, č. j. 46 C 357/2020-69, uvedla, že bohužel nedisponuje doklady k ověření úvěruschopnosti žalované, než těmi,

kteřé byly soudu doposud předloženy. Jelikož ve skutečnosti žalobkyně k ověření úvěruschopnosti žalované nepředložila žádnou listinu, dospěl soud k závěru, že Společnost úvěruschopnost žalované nezkoumala, tedy Společnost postupovala v rozporu s uvedeným ustanovením zákona o spotřebitelském úvěru.

18. Byť si je soud vědom toho, že [§ 87 odst. 1 zákona č. 257/2016 Sb.](#) naznačuje, že by nedostatečné zkoumání úvěruschopnosti mělo být stiženo toliko relativní neplatností právního jednání, jíž se přitom žalovaná v dané věci nedovolala, je nezbytné s ohledem na ústavně konformní a eurokonformní výklad dovodit, že se jedná ve skutečnosti o neplatnost absolutní (např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2019, sp. zn. 27 Co 221/2019), k níž je soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti. Nedostatečné zkoumání úvěruschopnosti přitom v daném případě způsobuje neplatnost Smlouvy v celém rozsahu, neboť zmíněná vada nezkoumání úvěruschopnosti se netýká toliko části právního jednání, kterou by bylo lze od ostatního obsahu oddělit.

19. Jestliže je Smlouva neplatným právním jednáním, nebylo možné přiznat žalobkyni jakéhokoliv plnění, které by žalobkyně odvozovala z úvěrového vztahu založeného Smlouvou. **Žalobkyni proto nebylo možné přiznat žalovanou jistinu úvěru ve výši 7 403,01 Kč s příslušenstvím.**

20. Při závěru o neplatnosti Smlouvy a při prokázání majetkových transakcí v celkové výši 10 000 Kč ve prospěch žalované, aniž by pro tyto majetkové přesuny byl dán právní důvod, je nicméně s ohledem na zásadu iura novit curia třeba právní poměr mezi Společností, resp. po postoupení pohledávky žalobkyní, a žalovanou posoudit jako existující bezdůvodné obohacení žalované dle [§ 2991 odst. 1 o. z.](#) spočívající v tom, že žalovaná obdržela od Společnosti na svůj účet celkem částku 10 000 Kč náležející Společnosti, aniž by pro takovou platbu existoval (platný) právní důvod. Došlo tak k naplnění skutkové podstaty bezdůvodného obohacení spočívajícího v získání majetkového prospěchu plněním bez právního důvodu (srov. [§ 2992 odst. 2 o. z.](#)). Žalovaná plnila na dluh celkově částku 10 730,52 Kč, z čehož je patrné, že dluh v celkové výši 10 000 Kč byl nejenže zcela uhrazen, ale i přeplacen, a to dříve než mělo dojít dle tvrzení žalobkyně ke splatnosti tvrzeného dluhu.

21. Lze tedy nepochybně uzavřít, že žalobkyně nedisponuje vůči žalované žádným peněžním nárokem zakládajícím se v závazkověprávním vztahu založeném Smlouvou, resp. na základajícím se v mimosmluvním závazkověprávním vztahu založeném bezdůvodným obohacením na základě poskytnutého plnění z neplatné Smlouvy. S ohledem na uvedené soud žalobu pro nedůvodnost v plném rozsahu zamítl.

22. Závěrem soud obiter dictum podotýká, že i kdyby shledal, že Společnost řádně ověřila úvěruschopnost žalované, nebylo by možné jí přiznat požadované plnění. **Soud totiž má za to, že sjednaný úrok ve výši 8,5 % měsíčně (102 % ročně) je sám o sobě nepřiměřeně vysoký a odporující dobrým mravům, neboť mnohonásobně převyšuje průměrnou výši úrokové míry korunových úvěrů poskytovaných bankami domácnostem v ČR na spotřebu v době uzavření Smlouvy (např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004), což v daném případě dle statistiky České národní banky (statistika ARAD, Tabulka B1 .1.2, UK2) pro měsíc leden 2017 činilo 10,33 %. Nadto za smluvní úrok by bylo nezbytné považovat rovněž poplatek za poskytnutí úvěru, neboť tento poplatek nebyl nijak závislý na skutečných výdajích a případně přiměřené odměně Společnosti, nýbrž byl odvislý pouze od výše poskytnutí jistiny úvěru.** Za dané situace by proto byla žalovaná povinna hradit Společnosti podle [§ 1802 o. z.](#) toliko tento obvyklý úrok, přičemž s ohledem na celkovou úhradu ze strany žalované ve výši 10 730,52 Kč je patrné, že by byla zcela uhrazena nejen jistina úvěru, ale současně i takto modifikovaný smluvní úrok.

Náklady řízení a lhůta k plnění

23. **Žalovaná byla ve věci zcela úspěšná,** proto má podle [§ 142 odst. 1 o. s. ř.](#) nárok na plnou náhradu nákladů řízení. Náklady řízení v celkové výši 300 Kč představují jeden režijní paušál á 300 Kč za odpor s vyjádřením se k žalobě ([§ 151 odst. 3 o. s. ř.](#) ve spojení s [§ 1](#) a [§ 2 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 254/2015 Sb.](#)).

24. Lhůtu ke splnění uložené povinnosti stanovil soud v souladu s [§ 160 odst. 1 o. s. ř.](#) jako třídní, neboť ke stanovení jiné lhůty k plnění neshledal důvody.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné ([§ 202 odst. 2 o. s. ř.](#)).

Nebude-li povinnost tímto rozsudkem uložená splněna dobrovolně, oprávněná strana (žalovaná) může podat návrh na výkon rozhodnutí nebo exekuci.

Zlín 26. ledna 2021

Mgr. Tomáš Pavlíček samosoudce